

MUNKA ÉS VÉDŐRUHA FÓRUM
STRATÉGIAI ELLÁTÁSI LÁNC KONFERENCIA ÉS B2B

A HONVÉDSÉGI GYAKORLÓ RUHÁZAT FEJLESZTÉSÉNEK TAPASZTALATAI

Kissné dr. Szabó Csilla
HM EI ZRT.
LOGISZTIKAI ÉS TEXTILIPARI IGAZGATÓSÁG
igazgató

2026. 05. 20.

A ruházati ellátásról szóló 8/2024. (VI. 28.) HM rendelet

A katonai egyenruházat a hadviselésre vonatkozó nemzetközi egyezményekben meghatározott követelményeknek megfelelően kifejezi az MH-hoz való tartozást, továbbá háborúban és békében megfelel a haderőnemi, fegyvernemi sajátosságoknak és a fokozott igénybevételi kívánalmaknak, megjeleníti haladó nemzeti hagyományainkat.

A katonai vezetés egyik legfontosabb célkitűzése a katona egyéni felszerelésének fejlesztése: ezen belül kiemelkedő szerepet játszik a katona ruházatának fejlesztése.

A magyar egységes katonai ruházat fejlődésében az első mérföldkő a Rákóczi-szabadságharc: II. Rákóczi Ferenc 1705-ben vezette be az egyenruhát, a szűkös anyagi keretek miatt csak az udvari ezredeiben. A XIX. században, az első honvédszászlóaljok megszervezésekor csak barna posztó állt a kincstár rendelkezésére, ezért barna atillát és hagyományos kék nadrágot kaptak a katonák, magyaros zsinórozással.

A technikai, technológiai fejlődés az egyenruhák kialakítására is hatással volt: az ismétlő fegyverek elterjedésével az álcázó funkció került előtérbe, az ellenség elől történő elrejtőzés lett a cél. A monarchia hadserege ennek megfelelően a tábori szürke ruházatra tért át. Formájában egyszerűsödött az egyenruházat, egyúttal végleg eltűntek a színes ruhák.

A vietnami háború tapasztalatai után a világszerte elterjedő terepszínű gyakorlóruházat a Magyar Néphadseregben is megjelent. Először a 3 színű, majd a 93M típusú, 4 színű mintázattal ellátott gyakorló eleinte még tiszta pamut alapanyagból készült, amelyet a későbbiekben 50% pamut - 50% poliamid összetételű alapanyagra cseréltek. A szintetikus szálaknak köszönhetően a ruházat kevésbé gyűrődött, az alapanyag gyorsabban száradt, és nem utolsósorban a kopásállósága növekedett, így hosszabb élettartammal rendelkezett.

A katonai ruházat fejlesztésének célja a katonák túlélési esélyeinek, harci hatékonyságának és komfortérzetének maximalizálása a legszélsőségesebb környezeti körülmények között is.

A fejlesztés főbb területei:

- **Többrétegű és adaptív ruharendszerek:** Olyan moduláris ruházati rendszerek tervezése, amelyek a különböző klimatikus viszonyokhoz (extrém hideg, sivatagi hőség vagy csapadék) rétegesen igazíthatók.
- **Ballisztikai és vegyi védelem:** Könnyű, ámde magas szintű ballisztikus védelmet (pl. kevlar alapú anyagok) nyújtó betétek, valamint tűz- és vegyvédelmi képességek integrálása az alapruházatba.
- **Fejlett álcázás (Multispektrális):** A látható fényen túli (infravörös, hőkamera) észlelhetőséget csökkentő, úgynevezett multispektrális textíliák és modern álcázóminták (mint például a széles körben elterjedt Multicam) fejlesztése.
- **Ergonómia és hőszabályozás:** Speciális "combat shirt" (harci ing) szabások, amelyeknél a testpáncél vagy védőmellény alatt kiváló szellőzést biztosítanak az anyagok, emellett beépített, ergonomikus könyök- és térdvédőket alkalmaznak.

2014-ben megkezdődött a ruházati ellátás helyzetének vizsgálata és egy új koncepció kidolgozása. A honvédelmi miniszter által jóváhagyott koncepció szerint olyan új felszereléssel kell a korábbi 4 szín nyomott gyakorló öltözetet kiváltani, amely a kor követelményeinek megfelel és a katonák által meghatározott elvárásokat teljesíti.

Elsőként egy új, álcázó mintázat kialakítása volt a feladat. Az új mintázat álcázó képességének kialakítása elsősorban a magyarországi terepviszonyokhoz alkalmazkodik. A jelenlegi mintázat 6 színt tartalmaz, melyek a zöld, a barna és a homokszín kombinációjából állnak.

Az új típusú gyakorló-ruházat színvilágának és mintázatának elfogadása a nemzetközi tapasztalatok és a főbb lehetséges alkalmazási területek (így különösen: Közép-Ázsia, Közel-Kelet, kontinentális éghajlat, mediterrán éghajlat, Afrika és a hazai viszonyok) terepviszonyainak sajátosságainak figyelembe vételével történt. A sivatagi, hegyi, városi és erdős körülmények között egyaránt a legjobb álcázási eredményeket biztosító mintázat és színvilág került kiválasztásra, amely képes lefedni a teljes tavaszi-nyári-őszi időszakot.

Az álcázási képességet segíti az is elő, hogy a különböző színek vonalai esetenként „összemosódnak”.

A 15M mintázati elem védjegybejelentés alatt áll, így annak felhasználása engedélyhez kötött.

A honvédség új öltözeti rendszerének részeként új esővédő ruházat is bevezetésre került. A 15M esővédő kabát és nadrág termékek vízlepergető anyaga egy PTFE membránnal ellátott belső réteget kap. Az esővédő termékek gyártásánál a hegesztett varratok biztosítják a vízhatlanságot. Az esővédő kabát alatt – az önálló viseletre is alkalmas – 15M polár pulóver biztosítja a megfelelő hőmérsékletet. A lélegző és szélálló membránokkal kombinált pulóver a katona téli viseletének alapja.

A katonai állomány kifejezett kérésére kialakított, magas állógallérral és húzózárral ellátott hosszú ujjú harci (úgynevezett taktikai) póló egészíti ki a katonai ruházati rendszert.

Miután a ruházati termékek gyártása az elmúlt évek alatt stabillá vált, az úgynevezett „Digitális katona”, illetve „Acélkocka” projektek megindításával a Magyar Honvédség részéről új személyi felszerelési cikkek beszerzésének igénye is felmerült. A harci mellények, illetve a hozzájuk MOLLE rendszerrel csatlakoztatható külön-külön társ, gránát, pisztoly, gázálc, rádió, kulacs, gyalogsági ázó és egyéb apróbb felszerelési tárgyak tárolására alkalmasak célzések fejlesztése és gyártása napjaink feladata is.

Digitális katona

FIELD gyakorló – a legújabb fejlesztés

A ruházati elemek kialakításának alapvető célja a tartósság, megbízható működés és a funkcionális megfelelés, figyelembe véve a rendeltetésszerű használat során fellépő extrém igénybevételt. Ennek megfelelően a varrástechnológia megerősített kivitelezést alkalmaz a kritikus pontokon: illesztéseknél, zsebeknél és terhelési zónákban, ahol reteszelt, illetve erősített varratok kerülnek alkalmazásra a szakadásállóság és a hosszú élettartam biztosítása érdekében.

Mára elmondható, hogy a Magyar Honvédség minden katonája a 15M típusú gyakorló ruházatot, illetve a ruházati rendszer részét képező termékeket használja.

HM EI

HM Elektronikai, Logisztikai és Vagyonkezelő
Zártkörűen Működő Részvénytársaság

*Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!*

